

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 18.5.2026

Lausunto luonnoksesta kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamiseksi

1 Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annettua lakia.

Esityksen mukaan toisen asteen koulutukseen opiskelijaksi hakevan kolmannen maan kansalaisen ja kaikkien opiskelijoiden perheenjäsenten oleskelulupahakemuksiin sovellettaisiin ulkomaalaislain oleskelulupahakemuksen hylkäämisperusteita koskevaa yleistä sääntelyä edellä mainitun lain erityissääntelyn sijasta. Myös mainittujen oleskelulupien peruuttamiseen sovellettaisiin ulkomaalaislakia.

Lisäksi esityksen mukaan kaikkien opiskelijoiden perheenjäsenten oleskelulupahakemusten käsittelyyn ja ratkaisuun sovellettaisiin ulkomaalaislain hakemuksen enimmäiskäsittelyaikaa koskevaa sääntelyä ja säädettäisiin myös perheenjäseniä koskevaksi odotusaika ennen kuin perheenyhdistäminen olisi mahdollista.

Esityksessä ehdotetaan myös, että opiskelijan ja opiskelijan perheenjäsenen tulisi oleskelulupaa hakiessaan esittää selvitys varoista, joilla on tarkoitus kattaa koulutuksen järjestäjän kustannukset. Lisäksi kaikkia opiskelijoita koskien säädettäisiin, että oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä olisi opinnoissa vaadittava riittävä kielitaito ja sen osoittaminen.

2 Poliisilaitoksen lausunto

Helsingin poliisilaitos tukee esitystä.

Lausuttavana olevilla ehdotetuilla lakimuutoksilla ei ole välittömiä ja havaittavia vaikutuksia poliisitoimintaan.

Poliisilaitos toteaa kuitenkin, että maahantuloon ja maassa oleskeluun liittyvän säädöspohjan tulee olla selkeä. Muutettavana olevan lain 3 §:ään lisättäväksi esitetyn 2 momentin voidaan olettaa parantavan tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella Suomeen pyrkivien tai täällä oleskelevien kolmansien maiden

kansalaisten sekä heidän perheenjäsentensä oikeusturvaa. Säädöspohjan selkeyttäminen edesauttaa myös viranomaistoimintaa.

Muutettavan lain 7 §:ssä säädetään tutkija- ja opiskelijadirektiivin mukaisen oleskeluluvan myöntämisestä opiskelua varten. Pykälän 2 momenttiin esitetään luetteloa oleskeluluvan myöntämisen edellytyksistä, joihin lisättäisiin uusina edellytyksinä selvitys varoista, jotka on varattu koulutuksen järjestäjän vaatima maksuja varten opintojen keston ajaksi ja opinnoissa vaadittavasta riittävästä kielitaidosta.

Mainitut lisäykset maahantulon edellytyksiin ovat poliisilaitoksen käsityksen mukaan tarpeellisia. On selvää, että toimeentuloon ja opiskelemiseen tarvittavien varojen puute ja heikko kielitaito voivat estää tai tehdä ainakin vaikeaksi saavuttaa tavoitetta, jonka vuoksi henkilö on maahan tullut. Tämän lisäksi, toimeentulon vaikeudet ja puutteellinen kielitaito altistavat henkilön pimeälle työlle, harmaalle taloudelle sekä työperäiselle hyväksikäytölle.

Jari Liukku, poliisikomentaja, poliisipäällikkö

Vesa Hietala, rikosylitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 18.06.2026 klo 12:52. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

-

Jakelu

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

Poliisihallitus

Helsingin poliisilaitos

Pasilanraitio 11, PL 11, 00241 Helsinki

kirjaamo.helsinki@poliisi.fi

Puhelin 0295 470 011, Faksi 0295 411 622, poliisi.fi